

Pullavaunu Hietaniemen torilla vuonna 1927

Ekbergin pullavaunu

Aleksanterinkatu 52 leipämyymälä vuonna 1912

Vastavalmistunut leipurimestari Fredrik Edvard Ekberg avasi leipomon helmikuun kolmantena päivänä vuonna 1852 Helsinkiin Mariankadun ja Rauhankadun kulmaan. Neljä vuotta myöhemmin hän siirsi toimintansa Aleksanterinkatu 15. Kiseleffin talon kellariin. Vuonna 1860 hän anoi lupaa kahvilatoiminnan aloittamiseksi. Lupa-anomus kuitenkin hylättiin sillä perusteella, että kyseinen liiketoiminta katsottiin sopivaksi vain köyhille leskille. Fredrik Edvard valitti viranomaisten päätöksestä ja vuonna 1862 hän sai luvan aloittaa myös kahvilatoiminnan.

Fredrik Edvard osti tontin Aleksanterinkatu 52. ja rakensi siihen talon. Leipomo, myymälä sekä kahvila muuttivat omiin tiloihin vuonna 1864. Uuden talon myötä ja myös nälkävuosien johdosta, leipurimestari joutui taloudellisiin vaikeuksiin ja näistä vaikeuksista selvitäkseen hän perusti viinatehtaan vuonna 1869. Tämä osoittautui niin kannattavaksi, että hän sai taloutensa kuntoon.

Fredrik Edvard perusti vuonna 1873 Helsingin hienoimman ravintolan Café Parisienin, jossa tarjoiitettiin ostereita ja samppanjaa. Tsaari vieraili vuonna 1876 Suomen ensimmäisessä taide- ja teollisuusnäyttelyssä ja Café Parisien sai vastuun Tsaarin kestityksestä. Tähän tilaisuuteen Fredrik Edvard oli lainannut pöytähopeat, jotka varastettiin ja tästä syystä Tsaarin kestitys aiheutti Café Parisienille taloudellisen tappion. Seitsemän vuotta myöhemmin Café Parisien lopetettiin.

Fredrik Edvard kuoli vuonna 1891 ja kahvila- ja leipomoliiketoimintaa alkoi hoitaa hänen poikansa Fridolf, joka myi Aleksanterinkadun kiinteistön vuonna 1912 ja osti tontin Bulevardi 9:stä, johon ryhdyttiin rakentamaan uutta taloa. Talo valmistui vuonna 1915 ja kahvila sijoitettiin talon toiseen kerrokseen, mutta siirrettiin vuonna 1932 katutasoon, samaan tilaan missä kahvila toimii edelleen.

Ekbergin pullavaunu on peräisin vuosisadan alusta, todennäköisesti Bulevardin ajalta, jolloin siitä käytiin myymässä leivonnaisia Hietaniemen torilla. Huomion arvoista on, että pullavaunun takaovissa on alkuperäinen lukko. Pelkkä salpa ei ole ollut riittävä, koska leivonnaiset olivat arvokkaita. Bulevardin talon sisäpihalla oli leipomon vaunuvaja ja hevostalli.

Helsingin vossikka-ajuri Reijo Kuhakoski sai pullavaunun pelastettuaan sen Ekbergin Bulevardin talon vaunuvajasta vuonna 1985. Pullavaunu oli tuolloin varsin huonossa kunnossa, ei kuitenkaan niin huonossa kunnossa, että se olisi estänyt Reijo Kuhakoskea hakemasta vaunua hevosella pois. Hevosella pullavaunu oli vaunuvajaan sen aktiivisen käytön jälkeen työnnetty ja hevosella se lähti sieltä myös pois. Kunnostustyötä tehtiin pikkuhiljaa useamman vuoden ajan. Kaikki pyörät uusittiin ja museoviraston konservattorit sekoittivat maalin niin, että se vastasi sävyltään alkuperäistä.

Pullavaunun nykyinen omistaja on Vaunuhistoriallisen Seuran sihteeri Jocce Jönsson.